

ภาคผนวก

รายนามผู้ให้ข้อมูลหลักของหมู่บ้านคอนม่วง หมู่ที่ 7 ตำบล ห้วยน้ำใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร

1. นางมาย ใจช่วง อายุ 90 ปี สัมภาษณ์เมื่อ 1 มิถุนายน 2552
2. นางผม ใจช่วง อายุ 79 ปี สัมภาษณ์เมื่อ 1 มิถุนายน 2552
3. นางเป็อง แสนวิเศษ อายุ 73 ปี อยู่บ้านเลขที่ 16 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 2 มิถุนายน 2552
4. นายแสงเพชร ใจช่วง อายุ 50 ปี อยู่บ้านเลขที่ 70 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 3 มิถุนายน 2552
5. นางนงลักษณ์ ใจช่วง อายุ 52 ปี สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2552
6. นางสุรินทร์ พันธุ์พาน อายุ 32 ปี สัมภาษณ์เมื่อ 4 มิถุนายน 2552
7. นางกองพันธ์ ใจช่วง อายุ 66 ปี อยู่บ้านเลขที่ 59 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 5 มิถุนายน 2552
8. นางหนูมัน สายโสภา อายุ 55 ปี อยู่บ้านเลขที่ 56 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 23 มิถุนายน 2552
9. นางคำพลอย ใจช่วง อายุ 64 ปี อยู่บ้านเลขที่ 19 หมู่ที่ 7 สัมภาษณ์เมื่อ 24 มิถุนายน 2552
10. นางสอน ใจช่วง อายุ 62 ปี บ้านเลขที่ 41 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 25 มิถุนายน 2552
11. นางจิตร ใจสุข อายุ 66 ปี บ้านเลขที่ 63 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 1 กรกฎาคม 2552
12. นางพรธิดา พาลีศ อายุ 51 ปี บ้านเลขที่ 89 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 10 กรกฎาคม 2552
13. นางนระอน ชาสุรีย์ อายุ 43 ปี บ้านเลขที่ 10 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 10 กรกฎาคม 2552
14. นางคารา คำมุงคุณ อายุ 39 ปี บ้านเลขที่ 18 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 18 กรกฎาคม 2552
15. นายคำอน เมืองโคตร อายุ 59 ปี บ้านเลขที่ 46 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 20 กรกฎาคม 2552

16. นางนิภา รูปดี อายุ 39 ปี บ้านเลขที่ 75 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ
21 กรกฎาคม 2552
17. นายณัฐคนัย ใจช่วง อายุ 60 ปี บ้านเลขที่ 29 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ
17 สิงหาคม 2552
18. นางกลอยใจ ล้นขุนทด อายุ 50 ปี บ้านเลขที่ 20 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง
สัมภาษณ์เมื่อ 27 สิงหาคม 2552
19. นายบุญธรรม ใจช่วง อายุ 50 ปี บ้านเลขที่ 71 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ
27 สิงหาคม 2552
20. นางบุญพามา พาลีท อายุ 64 ปี บ้านเลขที่ 28 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ
28 สิงหาคม 2552
21. นางสาว สุริยวัลย์ อายุ 45 ปี บ้านเลขที่ 82 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ
1 กันยายน 2552
22. นางภูเลี่ยน ใจช่วง อายุ 34 ปี บ้านเลขที่ 87 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ
1 กันยายน 2552
23. นางกาญจนา ใจสุข อายุ 35 ปี บ้านเลขที่ 81 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ
13 กันยายน 2552
24. นางลอน แก้วคำแพง อายุ 64 ปี สัมภาษณ์เมื่อ 13 กันยายน 2552
25. นางอุดม เมืองโคตร อายุ 52 ปี บ้านเลขที่ 52 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ
14 กันยายน 2552
25. นางนิคม ใจช่วง อายุ 60 ปี บ้านเลขที่ 35 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ
15 กันยายน 2552
26. นางแสน ใจช่วง อายุ 56 ปี บ้านเลขที่ 45 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ
15 กันยายน 2552
27. นางสุดสาดา พรหมจันทร์ อายุ 30 ปี บ้านเลขที่ 111 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง
สัมภาษณ์เมื่อ 17 กันยายน 2552
28. นางทองคำ ใจสุข อายุ 46 ปี บ้านเลขที่ 69 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ
17 กันยายน 2552

29. นางประสงค์ ใจช่วง อายุ 43 ปี บ้านเลขที่ 9 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 18 กันยายน 2552
30. นางคำเกิด ใจช่วง อายุ 79 ปี บ้านเลขที่ 101 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 18 กันยายน 2552
31. นายวรรณ เหล่าบุคสา อายุ 56 ปี บ้านเลขที่ 32 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2552
32. นางสมบุรณ์ ใจสุข อายุ 56 ปี บ้านเลขที่ 67 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2552
33. นายชาลวยชัย ใจสุข อายุ 32 ปี บ้านเลขที่ 99 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2552
34. นายชนกร ชัยแสง อายุ 43 ปี บ้านเลขที่ 107 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2552
35. นางสมใจ สุขรี อายุ 40 ปี บ้านเลขที่ 77 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 23 กันยายน 2552
36. นายสีบาน บางทราย เป็นกรรมการหมู่บ้าน ประธาน อสม. อำเภอหว้านใหญ่ อายุ 65 ปี บ้านเลขที่ 55 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 24 กันยายน 2552
37. นายโศดา ใจช่วง เป็นกรรมการหมู่บ้าน อายุ 52 ปี บ้านเลขที่ 74 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 25 กันยายน 2552
38. นางอัญชลี เมืองโคตร อายุ 50 ปี บ้านเลขที่ 5 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 25 กันยายน 2552
39. นายโศภณ เพชรนิล อายุ 43 ปี บ้านเลขที่ 109 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 25 กันยายน 2552
40. นายบุญยงค์ ใจสุข อดีตผู้ใหญ่บ้าน ดำรงตำแหน่งเป็นระยะเวลา 10 ปี อายุ 60 ปี บ้านเลขที่ 3 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2552
41. นายเชื้อ ใจสุข อายุ 46 ปี บ้านเลขที่ 34 หมู่ที่ 7 บ้านคอนม่วง สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2552

รายนามผู้ให้ข้อมูลหลักของหมู่บ้านโนนยาง หมู่ที่ 3, 11, 17 ตำบลก้ามแมด อำเภอกุดชุม
จังหวัดยโสธร

1. นายบุญส่ง มาตขาว ประธานเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัดยโสธร
อายุ 53 ปี บ้านเลขที่ 169 หมู่ที่ 17 บ้านโนนยาง สัมภาษณ์เมื่อ 3 เมษายน 2553
2. นายอนนท์ จีวราย ปราชญ์ชาวบ้าน เชี่ยวชาญ การตอน ตัดตา ทาบกิ่ง
ผลิตโรงสีมือถือ อายุ 53 ปี บ้านเลขที่ 16 หมู่ที่ 17 บ้านโนนยาง สัมภาษณ์เมื่อ 3 เมษายน
2553
3. นายถาวร พิลาน้อย ปราชญ์ชาวบ้าน เชี่ยวชาญ การเก็บและผสมพันธุ์ผักและ
ข้าวพื้นเมือง อายุ 53 ปี บ้านเลขที่ 153 หมู่ที่ 11 บ้านโนนยาง สัมภาษณ์เมื่อ 4 เมษายน
2553
4. นายบุญกอง สุวรรณเพชร ปราชญ์ชาวบ้าน เชี่ยวชาญเรื่อง การตัดตา ทาบกิ่ง
ตอน และผลิตโรงสีมือถือ อายุ ปี บ้านเลขที่ 138 หมู่ที่ 17 บ้านโนนยาง สัมภาษณ์เมื่อ
4 เมษายน 2553
5. นายสนิท ทองน้อย ปราชญ์ชาวบ้าน เชี่ยวชาญ การผสมพันธุ์ ปลา กบ
เพาะเห็ดจากขอนไม้ อายุ 43 ปี บ้านเลขที่ 11 หมู่ที่ 3 บ้านโนนยาง สัมภาษณ์เมื่อ
5 เมษายน 2553
6. นายทวี เสนาพรหม ปราชญ์ ชาวบ้าน เชี่ยวชาญในการจัดไร่นาสวนผสม
ตามเกษตรทฤษฎีใหม่ อายุ 58 ปี บ้านเลขที่ 8 หมู่ที่ 17 บ้านโนนยาง สัมภาษณ์ 6 เมษายน
2553
7. นายเริ่ม ชูรัตน์ ปราชญ์ชาวบ้าน เชี่ยวชาญการเพาะพันธุ์กบ การจัดการพื้นที่
ให้คุ้มค่า การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ อายุ 59 ปี บ้านเลขที่ 105 หมู่ที่ 17 บ้านโนนยาง สัมภาษณ์เมื่อ
7 เมษายน 2553
8. นางสาวสุนิษฐ์ แสนตั้ง กรรมการหมู่บ้าน ดูแลกลุ่มออมทรัพย์ ร้านค้าชุมชน
อายุ 49 ปี บ้านเลขที่ 25 หมู่ที่ 3 บ้านโนนยาง สัมภาษณ์เมื่อ 8 เมษายน 2553
9. นายจ่านง ศรีวะสุทธิ อดีตผู้ใหญ่บ้าน 2 สมัย ผู้สนับสนุนแนวร่วมประชาธิปไตย
อายุ 66 ปี บ้านเลขที่ 119 หมู่ที่ 3 บ้านโนนยาง สัมภาษณ์เมื่อ 8 เมษายน 2553

11. นางทิพพาพร ยอดผา ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 17 อายุ 42 ปี บ้านเลขที่ 28 หมู่ที่ 17 บ้านโนนยาง สัมภาษณ์เมื่อ 28 เมษายน 2553
12. นางบัวทอง ทองน้อย อายุ 48 ปี บ้านเลขที่ 32 หมู่ที่ 17 บ้านโนนยาง สัมภาษณ์ 28 เมษายน 2553
13. นายอุบล อยู่หว่า นักพัฒนาองค์กรเอกชน ผู้ประสานงานเกษตรกรรม ทางเลือกประจำภูมิภาคนิเวศน์ โยโสธร สัมภาษณ์เมื่อ 28 เมษายน 2553
14. นางพัชรพร พรวนทอง ประธานกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติ สัมภาษณ์เมื่อ 29 เมษายน 2553
15. นางบุตรมาไข วงศ์จันทร์ อายุ 29 ปี บ้านเลขที่ 30 หมู่ที่ 3 บ้านโนนยาง สัมภาษณ์เมื่อ 29 เมษายน 2553
16. นางทองใบ ชูรัตน์ อายุ 41 ปี บ้านเลขที่ 3 หมู่ที่ 3 สัมภาษณ์เมื่อ 29 เมษายน 2553
17. นายสวาท ศรีวงศ์ อายุ 44 ปี บ้านเลขที่ 41 หมู่ที่ 11 บ้านโนนยาง สัมภาษณ์เมื่อ 30 เมษายน 2553
18. นายรพีพัฒน์ ทำเลดี นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกำแมด อำเภอภูคชชุม จังหวัดยโสธร สัมภาษณ์เมื่อ 30 เมษายน 2553

บรรณานุกรม

- เกษม วัฒนชัย. (2549). *การเรียนรู้ที่แท้และพอเพียง*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2544). *จากประวัติศาสตร์หมู่บ้านสู่ทฤษฎีสองระบบ*. สุรินทร์: โรงพิมพ์สถาบันราชภัฏสุรินทร์.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และพรพิไล เลิศวิชา. (2541). *วัฒนธรรมหมู่บ้านไทย*. กรุงเทพมหานคร: เดือนตุลาการพิมพ์.
- นันทิยา หุตานุวัตร และณรงค์ หุตานุวัตร. (2547). *เกษตรกรรมยั่งยืน: กระบวนการ ทัศน กระบวนการ และตัวชี้วัด*. นนทบุรี: มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน.
- บำรุง บุญปัญญา. (2549). *สามทศวรรษ แนวคิดวัฒนธรรมชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เดือนตุลา.
- ประจักษ์ ผลเรือง. (2545). *การเสริมสร้างวัฒนธรรมความเป็นอยู่อย่างพอเพียงของ ชุมชนชนบทอีสาน: กลยุทธ์นักวิจัยปฏิบัติการท้องถิ่นบ้านคำโคนสว่าง*. กรุงเทพมหานคร: กรมพัฒนาชุมชน.
- ประเวศ วะสี. (2539). *พุทธเกษตรกรรมกับสานติสุขของสังคมไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.
- ประเวศ วะสี. (2545). *ความจริงของความจริง*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สถาบันวิจัยสังคม.
- ปริยานุช พิบูลสรารุช. (2549). *หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง*. ค้นเมื่อ 22 กรกฎาคม 2549, จาก www.sufficieneconomy.org.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร และเบเกอร์, เค. (2546). *เศรษฐกิจ การเมืองไทยสมัยกรุงเทพฯ*. เชียงใหม่: สำนักพิมพ์ ซิลค์เวอร์ม.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2546). *การพัฒนาที่ยั่งยืน*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิ-โกมลคีมทอง.
- รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์. (2546). *กระบวนการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจในประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.

- วรรณณี แกมเกตุ. (2545). การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสามารถในการพึ่งตนเองของครอบครัว และชุมชนในชนบท. คุษณินิพนธ์ครุศาสตรคุษณินิพนธ์บัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน เครือข่ายเกษตรกรรมทางเลือกยโสธร. (2553).
การทำเกษตรกรรมยั่งยืน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. ม.ป.ท.
เศรษฐสยาม. (2540). ลัทธิบริโภคนิยมกับชุมชน. กรุงเทพมหานคร: สมาพันธ์.
สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2544). การพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจในชนบท ฉบับรวมชุด.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2551). 3 ปีของแผน
9 ผลกระทบของการพัฒนา. ค้นเมื่อ 8 มิถุนายน 2551, จาก www.nesdb.go.th.
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2553). สารสำคัญของ
ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-10. ค้นเมื่อ 15 สิงหาคม
2553, จาก www.nesdb.go.th/Protocal/0/news/plan.
สำนักงานพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ. (2547). การประเมิน
การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตเกษตรกรของการพัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืน.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม-
แห่งชาติ.
สุชาติ เกตยา. (2542). การพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจของชุมชน: ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชน
ในเขตอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
เสน่ห์ จามริก. (2544). ชุมชนไทยภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์. ใน อารมณ์ จันทร์สมวงศ์
(บรรณาธิการ), พลวัตน์ชุมชนไทยในสมัยโลกาภิวัตน์ (หน้า 37-40).
กรุงเทพมหานคร: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.
เสรี พงศ์พิศ และวิจิต นันทสุวรรณ. (2545). แผนแม่บทชุมชน: ประชาพิชัยและพัฒนา.
กรุงเทพมหานคร: ภูมิปัญญาไท.
เสรี พงศ์พิศ. (2551). ชุมชนเข้มแข็ง. ค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2551, จาก <http://www.phongphit.com>

- อकिन ระพีพัฒน์ และบัณฑิต อ่อนคำ. (2544). ถอดรหัสชุมชนแออัด. ใน *วารสาร จันทรสมาคม* (บรรณาธิการ), *พลวัตชุมชนไทยในสมัยโลกาภิวัตน์* (หน้า 164-167). กรุงเทพมหานคร: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.
- อเนก นาคะบุตร. (2544). ชุมชนเข้มแข็งในบริบทสังคมไทย: บทสังเคราะห์ภาพรวมของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม. ใน *วารสาร จันทรสมาคม* (บรรณาธิการ), *พลวัตชุมชนไทยในสมัยโลกาภิวัตน์* (หน้า 189-201). กรุงเทพมหานคร: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.
- อานันท์ กาญจนพันธ์. (2544). พลวัตชุมชนไทย: การเปลี่ยนแปลงและการปรับตัว. ใน *วารสาร จันทรสมาคม* (บรรณาธิการ), *พลวัตชุมชนไทยในสมัยโลกาภิวัตน์* (หน้า 90-91). กรุงเทพมหานคร: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.
- Binns, T., & Nel, E. (1999). Beyond the development impasse: The role of local economic development and community self-reliance in rural South Africa. *The Journal of Modern Africa Studies*, 37(3), 389-408.
- Fonchingong, C. C., & Fonjong, L. N. (2002). The concept of self-reliance in community development initiatives in the Camaroon grass fields. *Geojournal*, 57(6), 83-94.
- Lea Dilokvidhyarat. (1995). Development vs collapse of self-sufficient agricultural society. *Thai Development Newsletter*, 28, 49-58.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล

นางพิชญ์ธนิกา โปธิสาร

วัน เดือน ปีเกิด

19 กันยายน 2512

สถานที่เกิด

จังหวัดมุกดาหาร

วุฒิการศึกษา

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากโรงเรียนมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

ปีการศึกษา 2531

สำเร็จปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์)

จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2536

ตำแหน่งหน้าที่

การงานปัจจุบัน

เกษตรกรพึ่งตนเอง

